

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
626 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 26 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 27, 1956
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atkairo Numeris
Kaina 10 Centų

51-IEJI METAI

Amerikos Karo Aviacionos Vadas Svečiuojasi Maskvoje

Generolas Twining su palydovais apžiūri Rusijos Karo Lėktuvus; Rusai žada parodyti savo Vedamas Bombas, Jei Amerika Parodys Jiems savo Lėktuvus; Rusai Giria Amerikos Prezidentą.

Amerikos karo aviacionos Nathan F. Twining pereitą savaitę su keliais palydovais nuvyko į Maskvą dalyvauti Sovietų Rusijos aviacionos šventėje. Generolas ir jo palydovai stebėjo rusų oro pajėgų demonstraciją birželio 24 d., o paskui rusai žadėjo jam parodyti ir daugiau savo karo lėktuvų.

Bankete po karo lėktuvų parodo gen. Twining paaiškino rusams, kad Amerika po antrojo pasaulinio karo buvo visiškai nusiginklavusi ir tik Korejos karas privertė Ameriką vėl sustiprinti savo karo pajėgas. Dabar Amerika yra pasiryžusi nebedaryti vienašalio nusiginklavimo ir sutiks nusiginkluoti tik tada, kada bus įvesta tarptautinė ginklavimosi kontrolė.

Vaišėse Chruščiovas pirmiausiai pasveikino Komunistinės Kinijos karo aviacionos viršininką ir tik paskui prisiminė kitus svečius. Savo kalboje Chruščiovas sakė, kad rusai sutiks parodyti amerikiečiams savo karo lėktuvus (nežinia ar visų rūšių) ir jei vėliau amerikiečiai parodys rusams savo lėktuvus, tai rusai sutiks parodyti Amerikos kariškiams ir savo "vedamas bombas" (guided missiles).

Generolo Twining lankymasis Rusijoje yra pradžia naujų santykių tarp dviejų galingųjų pasaulio valstybių. Jei gen. Twining gaus progos susipažinti su Rusijos karo aviacija, tai nėra abejonės, jog vėliau ir kitų ginklų rūšių aukštieji kariniai lankysis Rusijoje, o rusų kariškiai bus Amerikos svečiai ir tuo būdu per kariškių bičiulavimą bus einama prie santykių gerinimo ir gal būt net nusiginklavimo.

Rusai priimdami svečią iš Amerikos rodė didelio susidomėjimo prezidento D. D. Eisenhowerio sveikata. O Chruščiovas savo kalboje aiškino, kad jis ir kiti rusų vadai labai aukštai gerbia Amerikos prezidentą, bet kai kurių jo bendradarbių nemėgsta...

Dar nėra žinoma, kada Sovietų karo aviacionos vadai bus pakviesti apžiūrėti Amerikos karo lėktuvus, bet toks pakvietimas rusams bus jau netolimoje ateityje pasiektas.

Admirolas King Serga

Admirolas E. J. King, 77 metų amžiaus, sunkiai serga širdies liga. Adm. King vadovavo mūsų karo laivynui antrame pas. kare.

Italų Nenni Siulo Maskvai Reformas

Italijos socialistų partijos vadas Pietro Nenni, vienintelis žymesnis Europos socialistas, kuris pokariniais metais bendradarbiavo su komunistais ir kuris už tą yra gavęs Stalino "taikos premiją", atsiliepė dėl Chruščiovo kalbos Sovietų kompartijos suvažiavime apie Stalino valdymo būdus.

P. Nenni sako, kad Stalino šeiminkavimas Rusijoje parodė bolševizmo išsigimimą, bet Chruščiovas neduoda pokio paaiškinimo, kaip galėjo prie to prieiti, kad vienas despotas šeiminkavo krašte ir niekas negalėjo jo sudrausti. Grįžimas prie "leninizmo" visai nepašalina bolševizmo išsigimimo, nes ir Stalinas įsigalėjo dėka leninistinių rusų bolševikų tvarkymų. Tikras vaistas nuo stalinizmo pasikartojimo būtų tik suteikimas Rusijos žmonėms demokratinių laisvių ir pilietinių teisių. Stalinizmo nedorėybės rodo, jog socializmas be demokratijos yra neįmanomas.

Snipas M. Sobell Lieka Kalėjime

Morton Sobell, vienas iš sugautų ir nuteistų atominių šnipų, kuris dabar atlieka kalėjime 30 metų bausmę, prašė teismo, kad jo būtų būtų peržiūrėta iš nauja. Teisėjas, kuris M. Sobell nuteisė, jo prašymą atmetė ir šnipas turės dar pasėdėti kalėjime.

Snipas M. Sobell dirbo toje pačioje šnipų gėgėje, kurioje pasizymėjo Rózenbergai, Gold ir kt. Jie išdavė Rusijai Amerikos atomines paslaptis ir už tai buvo nubausti. Bet komunistų partija iš tų šnipų bandė pasidaryti savo kankinius ir del mirtin nuteistųjų Rosenbergų Stalino budelio šalininkai liejo gaudžias ašaras ir verkšlėno, kad esą visai nekalti žmonės nuteisti tik todėl, kad Ameriką apšėdo isterija...

PREZIDENTO SVEIKATA GERĖJA NORMALIAI

Prezidento D. D. Eisenhowerio sveikata eina geryn kas diena ir jis jau pradeda vienas vaikščioti. Po savaitės kitos prezidentas galės vėl užsikrauti didesnę darbo našlą.

JIE ATSAKĖ SKELBTI DAUGPATYSTĘ

Mrs. Vera Johnson Black ir jos vyras Leonard sutiko atsisakyti mokyti savo vaikus, kad daugpatystė yra Dievo nustatyta tvarka. Utah valstijos valdžia po to jiems leido vėl auklėti savo vaikus, kurie prieš tai buvo iš tėvų atimti ir auklėjami valstijos prieglaudoje, kad juos apsaugojus nuo blogos tėvų įtakos. Black vyras ir žmona priklauso prie tų mormonų, kurie vis dar yra linke praktikuoti daugpatystę, bet įstatymai tą draudžia daryti ir už tokius įsikišimus žmones persekioja.

Lėktuvo Nelaimėj Žuvo 74 Žmonės Rusija ir Vokietija Barasi dėl Arestų Chruščiovo Kalbos Dideli Apgarsiai

Praeitą trečiądienį anksti rytą Atlanto vandenynė netoli New Yorko nukrito ir vandenį didelės keleivinis lėktuvas su 74 žmonėmis.

Lėktuvas skrido iš New Yorko į Venecuelą ir gabenė 24 mokinius ir šiaip keleivius. Nelaimėje visi 64 keleiviai ir 10 žmonių įgulos žuvo.

Ta lėktuvo nelaimė dėl žuvusiųjų skaičiaus ir dėl kitų aplinkybių labai sujaukino žmones. Lėktuvas, tik pradėjęs kelionę, sugedo ir norėjo grįžti atgal į New Yorką. Begrįžtant, lėktuvas bandė išmesti į jūrą gazono dalį ir tada užsidegė, o liepsnose žuvo visi keleiviai ir įgula. Po nelaimės lėktuvo nukritimo vietoje buvo atrasti tik 8 ryklių apgraužti lavonai.

Tito ir Maskva Vėl Širdingi Draugai

Pereitos savaitės gale Jugoslavijos diktatorius Tito baigė savo ilgas vaišes Sovietų Rusijoje ir išvykdamas iš Rusijos bendrai su Rusijos diktatoriumi paskelbė pranešimą, jog rusų ir jugovų draugystė atstatoma ir ateityje Maskvos ir Belgrado politika bus derinama.

Bendrame pranešime sakoma, kad gali būti įvairūs keliai eiti prie socializmo, tūo pasakoma, kad Maskva nebandys kišti savo nosies į Jugoslavijos vidaus reikalus.

Dar nežinia, kokios įtakos Tito susibūliavimas su Maskva turės Amerikos politiką. Atrodo, kad kol kas Jugoslavijai dar bus teikiama ekonominė pagalba, kad Tito galėtų jaustis toliau nepriklausomas nuo Maskvos.

Grįždamas iš Rusijos Tito sustojo Rumunijoje, kur jis atnaujauna nuo 1948 metų nutrauktą draugystę.

Tarp Rusijos ir vakarinės Vokietijos iškilo nemažas diplomatinis incidentas ir kalbama, kad net diplomatiniai santykiai tarp Bonnos ir Maskvos gali būti nutraukti. Buvo taip:

Pereitą savaitę į Vokietijos ambasados rūmus Maskvoje įėjo du vokiški kalbantys vyrai ir norėjo atlikti kokį tai reikalą. Bet du rusų policininkai įėjo į ambasados rūmus, tuos vyrus suėmė ir išsivedė. Vėdama lauk vyrai dar spėjo sušukti: "Mes esame vokiečiai, gelbėkit mus".

Vokietijos vyriausybė dėl šito įvykio pasiuntė Maskvai protestą, reikalauja pasiaiškinti ir atsiprašyti. Maskvos valdžia sako, kad vokiečių ambasadoje suimtieji vyrai esą Sovietų piliečiai ir jie neturėję teisės eiti į Vokietijos ambasadą su kokiais tai reikalais, o Vokietijos valdžia mano, kad Sovietų policininkai neturėjo teisės eiti į vokiečių ambasados rūmus, dargi jei tie vyrai ir būtų buvę Sovietų piliečiai. Ginčas užsistrina ir gal prieis prie diplomatinio santykių nutraukimo.

R. VOKIETIJA PALEIDO
19,064 POL. KALINIUS

Rytinės Vokietijos bolševikiška valdžia pereitą savaitę paleido iš kalėjimų 19,064 politinius kalinius, kurie buvo nuteisti kalėti už įvairius tikrus ir tariamus prasikaltimus prieš bolševikų valdžią.

Patys vokiečių bolševikai pripažįsta, kad daugelis iš kalėjimų paleistų žmonių buvo nuteisti be jokio prasikaltimo, neprisilaikant įstatymų ir saualės sąlygose. Vokiečių bolševikai sako, kad dabar jie apsisvalė ir turi vėl švarias rankas, o todėl tuoj po amnestijos šaukia visus norinčius į bendrą frontą.

Del Chruščiovo slaptos kalbos Sovietų kompartijos suvažiavime, kurioje Stalinas buvo nupiestas kaip paskutinis despotas ir lachudra pradeda atsiliepti kitų kraštų komunistų partijų vadai, kurie visai neseniai Staliną dar aukštino. Italai, prancūzai ir kitų tautybių komunistai sakosi "nežinobantys vyrai ir norėjo atlikti kokį tai reikalą. Bet du rusų policininkai įėjo į ambasados rūmus, tuos vyrus suėmė ir išsivedė. Vėdama lauk vyrai dar spėjo sušukti: "Mes esame vokiečiai, gelbėkit mus".

Vokietijos vyriausybė dėl šito įvykio pasiuntė Maskvai protestą, reikalauja pasiaiškinti ir atsiprašyti. Maskvos valdžia sako, kad vokiečių ambasadoje suimtieji vyrai esą Sovietų piliečiai ir jie neturėję teisės eiti į Vokietijos ambasadą su kokiais tai reikalais, o Vokietijos valdžia mano, kad Sovietų policininkai neturėjo teisės eiti į vokiečių ambasados rūmus, dargi jei tie vyrai ir būtų buvę Sovietų piliečiai. Ginčas užsistrina ir gal prieis prie diplomatinio santykių nutraukimo.

Kiti komunistai nepatenkinti, kodėl Chruščiovo kalbą jiems teko patinti per Amerikos "tarpininkavimą", o ne tiesiai iš pirmųjų rankų...

Zodžiu, Stalino nuvainikavimas ir parodymas jo tikroje ir labai negražioje sviesoje verčia visų kraštų bolševikus aiškintis, o kai kuriuos verčia ir pagalvoti savo smegenimis be Maskvos nurodymų.

PREZIDENTO DARBAS REIKALAUJA JĖGŲ

Buvęs prezidentas Trumanas šį pirmadienį Londone sakė laikraščininkams, kad Amerikos prezidento darbas reikalauja jauno ir stipraus žmogaus, nes jis yra sunkus (mankilling). Paklaustas, kaip jis žiūri į prezidento D. D. Eisenhowerio kandidatūrą, Trumanas atsakė, kad tą klausimą turi spręsti pats prezidentas.

Anglijoje buvęs prezidentas buvo pasitiktas labai širdingai, kaip senas bičiulis. Oxfordo universitetas jam suteikė garbės doktaro laipsnį.

Islandijos Rinkimus Laimi Amer. Nedraugingos Grupės

Sekmadienį Islandijos Balsuotojai Rinko Parlamentą; Tarp Kitų Klausimų Buvo Sprendžiama. Ar Reikauti, Kad Amerika Panaikintų Savo Karo Bazes Islandijoje? Laimi Bazių Priešininkai.

Daugiau Lėktuvų Ar Daugiau Pagalbos?

Amerikos kongresas aptardamas ateinančių metų biudžetą, siūlo įrašyti apie vieną bilioną dolerių daugiau išlaidų karo lėktuvams pirkti ir sumažinti kariškas rūs C. E. Wilson, paklaupasalpas užsieniams.

Krašto gynimo sekretostas laikraščininkų, ką jis mano apie skyrimą daugiau lėšų karo aviacijai, atsakė, kad jam toks siūlymas atrodo "phony" (nerimtas).

Senatorių tarpe dėl šitokio krašto gynimo sekretoriaus išsireikšimo kilo nemaža pasipiktinimo, nes senatas visai rimtai, o ne dėl "fonių" skaito reikalingą karo aviaciją stiprinti. Krašto gynimo sekretorius vėliau pasiaiškino, kad jis tą žodį "phony" taikė ne senato pasiūlymui, bet laikraščininko klausimui, bet tas mažai ką nuramino.

Tuo tarpu kongresas stovi prieš klausimą, ar skirti daugiau lėšų užsieniams remti, kaip vyriausybė nori, ar stiprinti Amerikos karo aviaciją, kaip daugelis įstatymų leidėjų norėtų.

Rusų ir Arabų Flirtas Tęsiasi

Sovietų Rusijos užsienių reikalų ministeris Šepilov pereitos savaitės gale baigė savo lankymąsi Egipte ir išvyko į Siriją.

Sepilovas Egipte pakartotinai užtikrino arabus, kad Rusija nieko taip netrokšta, kaip arabų draugiškumą. Kartą Šepilov žadėjo parodyti Egiptui rusų draugiškumą didelę paskola didžiajam tvenkiniui per Nilą daryti ir galingoms elektrinėms statyti. Paskola lengvomis išsimokėjimo sąlygomis gal siektų virš vieno biliono dolerių.

Egiptas dėl paskolos Nilą tvenkiniui statyti vėdarybas ir su Vakarų valstybėmis ir todėl rusų pasiūlymą dar nepriėmė, nors rusai jau iš antro karto peršasi Egiptui su savo pagalba. Egiptas praeitą savaitę tris dienas šventė dėl paskutinio anglų kareivių ištraukimo iš Sueco kanalo zonos po 74 metų okupacijos. Ta proga ir Šepilovas buvo atvykęs siūlyti Egiptui rusišką draugystę.

Islandijos gyventojai birželio 24 d. rinko naują parlamentą, kurių svarbą tarptautinėje politikoje tik todėl yra žymi, kad į tuos rinkimus buvo įvestas klausimas apie išlaikymą Amerikos oro bazių Islandijoje.

Senasis parlamentas dauguma balsų buvo priėmęs nutarimą, kad Ameriką ištrauktų savo karo pajėgas iš Islandijos teritorijos. Už tą reikalavimą balsavo ne tik komunistai, bet ir socialdemokratai ir kitos pažangios grupės.

Rinkimuose tas klausimas buvo plačiai aptariamas ir visa mažutė Islandija pasidalijo į dvi dals—už amerikiečių bazes ir prieš jas!

Rinkimų daviniai dar nėra galutinai žinomi, bet jau iš paskelbtųjų davinų yra aišku, jog amerikiečių bazių priešininkai laimėjo rinkimus. Iš 52 parlamento atstovų jie turės kelių balsų daugumą. Bet ar bazių priešininkai sugebės susitarti ir sudaryti vyriausybę, dar abejojama. Jei susidarytų koalinė vyriausybė, į kurią įeis ir dabar valdančioji nepriklausomųjų partija, tai Amerikos bazių klausimas gali būti išspręstas ir Amerikai prielankioje dvasioje.

Jei Islandijos parlamentas ir vyriausybė užsispirs amerikiečius iš Islandijos išprašyti, tai Amerikos oro pajėgos turės nemalonumo bazes iškelti kur kitur ir palikti svarbią strateginių pozicijų Islandijos salą palikti visai be apsaugos, nes pati Islandija su 150,000 gyventojų negali nuo jokio priešo gintis. Islandija yra maždaug pusiauakelėje tarp New Yorko ir Maskvos ir karo atveju turi labai didelės reikšmės.

EGIPTO DIKTATORIUS LAIMI STALINISKAI

Sekmadienį, birželio 24 d. Egipte buvo keistas balsavimas. Diktatorius Nesser pasiūlė kraštui nubalsuoti naują konstituciją ir kartu pasiūlė išrinkti jį patį šalies naujuoju prezidentu pagal tą naują konstituciją.

Balsuotojai buvo raginami eiti balsuoti, kaip tai daroma ir Rusijoje. Kandidatų į prezidento vietą buvo tik vienas, pats Nesser. Sityčiojimas iš demokratiškas balsavimas buvo tik patikų balsavimų. Rezultatai tų balsavimų buvo stalinistrai: 99% balsavusių egiptiečių patvirtino konstituciją ir išrinko diktatorių savo prezidentu. Vienu šūviu du zuikiai paguldėti.

Kur jus buvote?

Chruščiovo "slapta" kalba Sovietų komunistų partijos 20-ame kongrese apie Stalino valdymo būdus, kurią paskelbė Amerikos vyriausybė, vis dar nenuostojia jaudinti žmonių įvairiose šalyse.

Chruščiovas atidengė "Stalino eros" paslaptį, kaip vienas liguistas išsigimėlis per 30 metų valdė plačią Rusiją—valdė kaip despotas skerdikas, o milžiniškas kraštas ir komunistai Rusijoje ir visame pasaulyje tą degeneratą (išsigimėlį) dievino, aukštino ir jam himnus giedojo. Pasirodo, kad dievinamas valdovas buvo tik ligonis sadistas, kurio vieta turėjo būti ligoninė ar kalėjime, bet jokių būdų ne didėles valstybės priešakyje.

Chruščiovas ir jo dabartiniai bendradarbiai pats garbino Staliną ir vykdė jo nedorus ir kruvinai purvinus įsakymus. Pats buvo diktatoriaus lėlė. Pats dabar, po trijų metų mirusių diktatorių nuvainikavo ir pamurdė į purvą. Kodėl jis tą padarė? Kerštas už patirtus pažeminimus ar noras pasukti valstybės vairą kiek kitokia kryptimi? Atsakymo į šitą klausimą dar neturime.

Bet, palikus klausimą kodėl kol kas šalyje, atidengimas staliniskų nedorybių nuaidėjo po visą pasaulį ir visur sukėlė daug minčių.

Socialistams visame pasaulyje Chruščiovo išpažintis yra aiškus patvirtinimas, kad ginčuose tarp komunistų ir socialistų teisūs buvo socialistai. Leninistinis organizacijos principas po mūsų akimis išsigimė į despotiją, kurią Chruščiovas pripažino ir parodė šlykščiai nuoga.

Chruščiovo kalba žiauriai supurtė visus komunistiškai galvojančius žmones laisvose kraštuose. Supurtė ir pastatė juos prie gėdos stulpo. Chruščiovas parodė, kad komunistai visuose kraštuose garbino nesveiką kriminalistą kaip "socializmo kūrėją". Ypač tai skaudus smūgis komunistų būdams visuose kraštuose, kurie žinojo Stalino valdymo būdus, bet juos teisingo, baltino ir nevengė sąmoningai meluoti, kad tik nusišluostytų tikrąją padėtį Rusijoje. Jie dabar turi aiškintis ir teisintis prieš savo šalininkus, kurie buvo begėdiškai suvedžijami ir apgaudinėjami. Komunistų vadai skubina aiškinti, kad jie nežinojo, kas Stalino diktatūroje dėjos ir meta kaltinimą Rusijos Chruščiovams, kodėl jie leido Stalinui taip savivaliauti ir mindžioti į purvą visą tą, ką komunistai sakosi išpažįstą, ar bent pripažįstą. Kur jus buvote? Ką jūs darėte tuo metu, kada Stalinas savo purvinais čebatais mindė į purvą visus bolševizmo principus?

Ziūrint iš šalies į komunistų partijų dabartinę su-bružimą išsilis, mūstis į krūtinę ir bandymus išsimeluoti nenoromis prisimena varlių būrys prūdė, į kurį išdykęs vaikas metė didelį akmenį. Viskas susimaišė. Vaizdas gana šlykštus ir reikš lūktėti, kol komunistinio prūdo galvotėji vadaai suras užtenkamai apsuksius pasiaiškinimus dėl Stalino eros nedorybių ir dėl jų rolės žmonių suvedžiojimo darbe.

Apžvalga

TURIME IR VĖL SVOGERIŲ GADYNĖ

Estų laikraštis "Valis Eest", einantis Švedijoje, prieš kurį laiką paskelbė, kad S. Lozoraitis esąs diplomatinis tarnybos šefas ir "Lietuvos valstybės prezidento pavaduotojas".

"Naujieneris" šį reikalą iškelus, ministras P. Zadeikis tą estų laikraščio prasi-mantą žinią paneigė. Pasakiusios tą ministerio Žadeikio pranešimą, "Naujieneris" nuo savęs pastebi, kad tą estų visuomenę klaidinancija žina ar nebus tik paleidęs Lozoraitis švogeris.

Nieko nuostabaus nebūtų, jei švogeris Lozoraitis būtų tokį titulą suteikęs. Juk A. Smetonos dvare švogeriska dvasia buvo stipriai įsigalėjusi, tai kodėl ta pati dvasia negalėtų apsesti "še-fą" ir jo švogerius?

Bet ar tik vien švogerisčia bus pasidarbavęs? Mūsų rankose yra Vokietijoje tautininkų pakraipos leisto "Mūsų Kelio" 1949 m. vasario 26 d. Nr. 16 (206). Jo pirmame puslapyje yra išspaudinta "ministerio S. Lozoraitio kalba, pasakyta nepriklausomybės šventės proga Lietuvių komiteto Italijoje priėmimo, dalyvaujant J. Em. kardinolui Pizzardo" ir greta tos kalbos

didelė Lozoraitio nuotrauka, kurios apačioje parašyta:

"J. E. Ponas Ministeris Stasys Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinijos Šefas, einąs Respublikos Prezidento pavaduotojas".

Nuo to laiko praėjo 7 metai ir nei pats Lozoraitis, nei mūsų diplomatai tos žinios nepaneigė. Todėl atrodo, kad "Naujieneris" minimas švogeris nebus pats tą žinią prasimanęs, bet pameš jį iš paties "šefo" ar tautininkų spaudos. O tautininkai dabar atsidėję Stasiui Lozoraitiui "švogeriai".

KIENO ŠITA INFORMACIJA?

Tas pats estų laikraštis "Valis Eest" Nr. 12 (521) išspausdino šitokią žinią: "Nauja Vlika krizė."

"Kaip žinoma, jau anksčiau iš Vliko (Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto) pasitraukė visa eilė lietuviškų partijų, įskaitant įtakingąją Lietuvių jaunųjų katalikų partiją ("Lietuvių Frontas"). Lietuvių tautinę partiją (Lietuvos nacionalistų partiją) ir Lietuvių vienybės sąjungą (Lietuvos vienybės sąjungą). Prieš trumpą laiką iš Vliko pasitraukė dar dvi svarbios partijos: 1904 m. įsteigtoji liaudies partija (Tautininkai) ir Lietuvių laisvės votojai (Lietuvos laisvės kovo-

KIPRE ŽŪNA IR AMERIKIEČIŲ

Kipro teroristai įmetė granatą į restoraną Nicosia mieste, kuri sprogdama užmušė Amerikos vicekonsulą W. P. Boteler ir sužeidė kelis ten buvusius Amerikos marinus. Paveiksle matome nešančią vieną sužeistą iš restorano lauk.

Angarietis vėl geras

Daug kartų laisvoji lietuvių spaudoje buvo rašyta, kilius Zigmą Aleksą buvo kad buvęs komunistų partijos uolus veikėjas, jų spaudos bendradarbis ir redaktorius, 1919 metais buvęs kentėjo—buvo ištremtas į Lietuvos vidaus reikalų Sibirą. Jis bendradarbiavo socialistų laikraščio "Za-komunistų buvo sunaikin-tas".

Lietuviškoji komunistų spauda apie tai tylėjo ir pakatorgos, persimetė į komunistus ir pradėjo jų spaudos bendradarbiauti. Lietuvių komunistų tarpe jis greitai pasistūmėjo pirmyn ir veik visą laiką buvo jų centro komiteto nariu ir kai kurių jų laikraščių redaktorium arba redakcijos nariu.

"Keleivyje" dar yra ir dabar Angariečio rašytų rankraščių, kurie nebuvo paskelbti. Idomu, kad Angarietis "Keleiviu" rašė iš kalėjimo. O kai jis pateko į komunistų kalėjimą, šis didis komunistų fanatikas negalėjo nė laiško savims artiesiems draugams parašyti.

Savo būdu Z. Aleksa buvo didelis nenuoramsa, sunaikinti Angariečio rašytų rankraščių, kurie nebuvo paskelbti. Idomu, kad Angarietis "Keleiviu" rašė iš kalėjimo. O kai jis pateko į komunistų kalėjimą, šis didis komunistų fanatikas negalėjo nė laiško savims artiesiems draugams parašyti.

tojai). Kaip visa eilė lietuviškų laikraščių konstatuoja, Vlikas dėlto nustojo savo, kaip centrinės lietuvių pabėgėlių organizacijos, vardo ir orumo. Svarbiausioji lietuviškojo politinio gyvenimo skilimo priežastis yra Vliko reikalavimas vadovauti lietuvių užsienio politikai, nes priešingoji pusė mananti, kad lietuviškoji užsienio politika priklausanči Lietuvos pasiuntinių kompetencijai. New Yorko laikraštis Vienybė praneša, kad New Yorke yra įsisteigęs naujas įtakingas lietuviškas politinis centras, kuris susidaro iš septynių politinių partijų ir kurio veikla grindžiama glaudžiu bendradarbiavimu su Lietuvos užsienio reikalų įstaiga šios centrinės organizacijos vardas yra "Lietuvos nepriklausomybės tauta".

Kas šitaip "informuoja" mūsų kaimynus? Juk toje žinioje kas eilutė tai vis melagingi ar iškraipyti faktai! Nėra abejonių, kad ir čia visokie tautiniški švogeriai bus pasidarbavę.

kiai su kitais sugyvenamas, paniūra, nekalbus ir jo veide šypsena buvo retas svečias. Lietuvių komunistų tarpe jis artimesnių draugų neturėjo ir su visais pykosi. Pykosi ne dėl asmeninių reikalų, bet dėl partinės linijos tiesimo. Labiausiai jis mėgo spaudoje pulti kitus, kurie, jo įsitikinimu, veikė darbe kaip lenininių linijos buvo reikalauja.

Daugiausia jis pykosi su Vincu Kapsuku - Mickevičium. Ir nenuostabu. Tiek savo bendru išsilavinimu, tiek partinių žinių turėjimu, Zigmą Aleksą visą savo galvą pranešė Vincą Kapsuką. Be to, Vincas Kapsukas buvo partiniai nesusi-pėjęs, jis nuolatai blaškėsi, buvo landus ir visuomet veržėsi į pirmas vietas. Gi Zigmą Angarietis buvo pastovesnis, geriau susigrabęs komunistų partijos veikimo gairėse.

Tarp Z. Aleksos ir V. Kapsuko nebeįgiamai ginčai spaudoje prasidėjo 1920 m. Mat, tuodu vyrai vienas kitą padėjo žnaibioti, kuris iš jų kaltesnis dėl nepasiekimo rusų raudonajai armijai Lietuvą okupuoti 1919-1920 m.

Idomu, kad nors lietuvių komunistų partijos centro komitetas palaikė Zigmą Angariečio pusę ir smerkė Vincą Kapsuką dėl jo nepagrįstų ginčų ir priekabių, vis dėlto Kapsukui priekabė mirti savo mirtimi, o Zigmą Aleksa buvo pačių komunistų sunaikintas. Tas atsitikimo tonai, kad Kapsukas spėjo numirti prieš didžiulius Stalino "apsivalymus". Džiova jį išgelbėjo nuo Angariečio skundų ir nuo Angariečio likimo.

Dėl Z. Aleksos ginčų su V. Kapsuku Lietuvos komunistų partijos centro komitetas "Komunisto" žurnale 1926 m. gruodžio mėn. Nr. 4 šiaip atsiliepė:

"Drg. V. Kapsuko taktika partijai buvo žalinga, ir jo kovos su partijos linija tikrai padarė nemažai žalos mūsų partijai" (Psl.180).

"Sj Kapsuko susipainiojimą, beprincipiškumą galima, mūsų nuomone, išaiškinti vien noru nupiešt kuoblogiausioj šviesos ta mūsų partijos liniją, kurios (Nukelta į 7-ą psl.)

KAI KAM GANA VIENO TELEFONO . . . O KAIP SU TAMSTA?

Jūs negyvenate saloje. Jūs esate užimtas asmuo moderniskame veiklame gyvenime. Kaip jums patogų yra turėti daugiau ne vieną laikrodį bute, taip jūs džiaugsitės turėdami daugiau ne-gu vieną telefoną namuose. Jūsų virtuvėj, miegamajam ar skalbykloj . . . tai sutaupys daug žingsnių, taupys bėgiojimą laiptais, taupys Jumis! Dabar galite pratesti spalvotą telefoną už tik \$1.25 per mėnesį ar mažiau, pridėdant taksus ir vienkartinę įvedimo išlaidas. Pašaukite jūsų vietinio Telefono Biznio Ofisą šiandien pat.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

Kas Savaitė

Karališkos bėdos Hagoje

Religinių fanatikų dienos dar neišgyventos. Kadaise Rusija turėjo Rasputiną, kuris jo įsitikinimu, veikė dabar ką nors panašaus turėję Olandija. Rasputinas būnės linijos buvo reikalauja.

vo pakištas po Nevos ledų: olandiškas jo ainis dar gyvas ir giriasi: "Aš atsakina-ga tik Dievui ir niekam daugiau".

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Ne vienas Fast turi bėdos. Suka vidurius ir kitiems stalinizmo tūzams. Pasijuto paliesti net ir tokie behalsiai kaip Bimba, Pruseika, Mizara.

Prisipažįsta, kad nemalonu

"Laisvės" Nr. 117 R. Mizara rašo:

"Kai kurie Laisvės skaitytojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

Reikalas toks: Olandija tojai kritikuoja mus kam turi religingą karalienę Juliana. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę. Jos trečioji dukrelė darytas klaidas, atliktus ne-lianę.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Kas girdėt Chicagoje

Kas "šefo" nekvieta

Birželio 23 d. "diplomatiškos šešė" S. Lozoraitis tautininkai atsikvieta ir į Chicago.

Ta proga Chicago socialdemokratų, krikščionių demokratų, darbo federacijos, ūkininkų sąjungos, valstiečių liaudininkų organizacijos ir krikščionių demokratų jaunimo klubas paskelbė atsisaukimą, kuriame sakoma:

"... S. Lozoraitis daugiau kaip per dešimt metų nerado bendros kalbos ir nepradėjo vieningo darbo su dar tėvynėje Lietuvoje demokratinę politinę partijų atstovų sudarytoju centru — Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — Vliku, bet bendradarbiavo ir bendradarbiauja su Lietuvos vieningo politinio darbo ardytojais — tautininkais. Pono S. Lozoraitis š. m. kovo mėnesį įteikė kėpą tik persitvarkiusio Vliko vadovybės nariams p. J. Matulioniui ir p. A. Devenienei aštuoni punktai Vliko ir diplomatų bendradarbiavimą dar labiau sutrukde.

"Lietuvos atstovai užsienio, o taip pat ir p. S. Lozoraitis turi dirbti Lietuvos Respublikai ir lygiai traktuoti visus už Lietuvos laisvę kovojančius, bet jokiu būdu negali angažuoti vienos lietuvių politinės srovės — tautininkų labui".

Sitą turėdamos galvoje aukščiau minėtos politinės organizacijos pareiškė, kad jos S. Lozoraitis sutikimo ir priėmimo Chicagoje neruošia ir neremia.

Didžiausi įvykiai čia pat

Šios savaitės gale Chicagoje laukiami įvykiai bus ypatingi. Tokiu dar čia nebuvo ir jie dažnai nesikartoja. Tai Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados lietuvių dainų šventė ir Kultūros kongresas.

Kultūros kongresas prasideda ši šeštadieni. birželio 30 d. 9:30 val. ryto Sherman viešbutyje ir baigiasi tos pačios dienos vakare.

Dainų šventė, kurioje dalyvaus 1,200 dainininkų, prasideda liepos 1 d. 3 val. p. p. Kolizejume (1513 So.

Wabash Ave.)

Liepos 1 d. 6:30 val. Sherman viešbutyje rengiamas didžiulis pokylis. Biletus dainų šventei patartina įsigyti iš anksto. Visas reikalingas informacijas galima gauti paskambinus telefonu PR 8-5952 arba užsukus į dainų šventės komiteto būstinę: 2523 W 69th Street.

Vykdykim komiteto šūkį: "Visi lietuviai susitinka dainų šventėje", nes tai tikrai labai didelė ir reta šventė.

Dėdė Pasakorius išėjo iš ligoninės

Daug skausmo iškentėjęs ir kojos netekęs Vincas B. Ambroze iš ligoninės sugrįžo į namus (927 W 34th Place). Pridursiu ir tuščius namus, nes jam esant ligoninėje, mirė jo žmona.

Vincas dar nėra visiškai pasveikęs, bet jam jau nėra š. m. kovo mėnesį įteiktą reikalingą gulėti ligoninėje. Linkiu jam greit pasveikti.

Miesto majoras Richard J. Daley liepos 1 d. paskelbė Lietuvų dieną.

Cikagiškis

HARVEY, ILL.

Gabus lietuvis

Jonas Unikas baigė Illinois technologijos institutą, kame studijavo chemiją. Jis baigė geriausiais pažymiais ir to dėl jam pasiūlė net dvi stipendijas toliau gilintis chemijos mokslė. Vieną stipendiją pasiūlė Amerikos chemikų draugija, o kitą Kalifornijos universitetas.

Jonas yra Petro ir Marijos Unikų sūnus. Jo tėvai yra fotografai, dideli spaudos rėmėjai.

K. P.

WASHINGTON, D. C.

Viceprezidentas nepasirodė

"Naujienos" rašo, kad tautininkų saskrydį žmonių susirinko tik kaip į gerą papirgijos sueigą, kad garbės komiteto pirmininkas, viceprezidentas Nixon, nepasirodė, jis tik atsiuntęs pasveikinimą.

Mums iš Washingtono rašo: "I tautininkų saskrydžio

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETAS

Dainų šventė įvyksta liepos 1 d. Chicagoje, Coliseum patalpose, 1513 So Wabash Ave. Sėdi iš kairės į dešinę: E. Blandytė, kun. dr. J. Prunskis, A. Jasaitytė, V. Radžius, J. Daežvardienė, A. Stephens, pirm. A. Dzirvonas, N. Gugienė, J. Kodirka ir dr. J. Bajerčius. Stovi toje eilėje iš k. į d.: dr. J. Paplėnas, T. Blinstrubas, K. Kleiva, E. Strikienė, J. Milerytė, P. Gribinė, kun. A. Stašys, E. Sulaitis, E. Slavinskas, K. Kasakaitis. Antroje eilėje iš k. į d. stovi: L. Bilušas, A. Gintneris, J. Jonikas, J. Pakel, V. Butėnas, adv. E. Stasukaitis, dr. S. Bičelis, J. Pastuchas, A. Valentinas, A. Krutulis.

iškilmingą pokylį nėjau, nes už \$15 jau galima išsąsą savaitę maitintis.

"Atvykęs šeštadienio vakare prie Statler viešbučio, sutikau 2 besvyruojančius "tautiskus" piliečius, pasiopusius švarkų atlapuose juostelėmis su Gedimino stulpais. Jie besvarstė "rimtus" klausimus, susijusius su Lietuvos vadavimu, būtent: ką deda į tam tikrą gėrimą — vermuto vyno ar degtinės. Gudresnysis ar gal blai vesnysis jų nusprendė, kad deda abu "šoftu". Pamaniau sau: gana šviesūs piliečiai.

"Viešbučio laukiamasis pilnas žmonių: be tautininkų ir šiaip visokios publikos tame pačiame viešbutyje yra amerikiečių elektros inžinierių suvažiavimas.

"Parodoj gražiai išdėlioti įvairūs rankdarbiai, daugiausia audiniai. Geros nuotraukos — Lietuvos gamtos vaizdai. Viskas skoninga. Nėra parašų prie eksponatų. Paroda gale tos salės, kurioje visi ballavo. Pataikiau tuo metu, kai perskyrimas tarp dviejų salių pakeltas. Ols pristato už garbės stalo sėdinčius asmenis. Po to jis pristato kalbėti dr. Biežį. Tas suminė Kosciūšką, beisbols žaidėjas, operos solistas.

"Vėl Ols ilgiais laipsinimais pristato kalbėti "šešą" Lozoraitį. "Šešas" angliškai, matyt, nelengvai kerta — sunku toliau esant suprasti. "Koncertas: 50 asmenų simfonijos orkestras, Čiurlionio ansamblis, solistai Juzė Kristolaitytė, Aldona Stempužienė, Vaclovas Verikaitis. Orkestras juos nuštelbia.

"Kitą dieną iš visos programos patekau į Čiurlionio koncertą, jau be orkestro. Dainos gerai parinktos, jos skambėjo čia geriau negu praėjusio rudens Bostone. Ansambli daug kartų fotografavo net su "šešu" ir kitais "šais".

MIAMI, FLA.

Kviečių į Floridą

Važiuoju į New Yorką pažįstamų aplankyti, bet vėl grįšiu. Šia proga patariu visiems seniems žmonėms važiuoti į Floridą savo gyvenimo dienas maloniai užbaigti.

Čia ir žiemą gelės žydi. Vasarą sulemti karšta, bet naktį atvėsta ir galima gerai miegoti. Aš čia jau 2 metus išbuvau. Baigiu 79 metus ir dar esu tvirtas vyras.

Mūsų dainų šventės

Liepos 1 d. Chicagoj bus Hartforde, W. Havene. Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė, kurioje žada dalyvauti 1,200 dainininkų.

Sita proga primintina, kad Nepriklausomaj Lietuvoje pirmoji dainų šventė buvo Kaune 1924 metais, rugpjūčio 23-25 dienomis. Joje dalyvavo 80 chorų su 3,000 dainininkų, jų klausėsi apie 50,000 klausytojų.

Antroji dainų šventė buvo taip pat Kaune 1928 m. liepos 1-2 dienomis. Joje dalyvavo 170 chorų su 6,000 dainininkų ir jų klausėsi 100,000 klausytojų.

Trečioji dainų šventė buvo 1930 m. birželio 20 d. Kaune. Joje buvo žadėję dalyvauti net 200 chorų, bet dalyvavo maždaug tiek pat kaip ir antroje dainų šventėje.

Be bendrųjų dainų švenčių, yra buvę didelių atskirų apygardų rengtų švenčių, pavyzdžiui, 1937 metais Mariampolėje ir Panevėžyje, arba atskirų organizacijų, 1933 m. moterų dainų šventė, kurioje 3,000 dainininkų dirigavo A. Galaunienė. 1937 metais gimnazijų dainų varžybos, 1938 m. pavaršarininkų ir kt.

Amerikoje jau 1916 metais Chicagoje parodos metu atliko programą 12 chorų su 500 dainininkų. A. Pocius vadovaujamų. Kitais metais New Yorke bedrai kelis kartus reikišė 4-8 chorai, 1930 m. garsiajame Carnegie Hall jau dainavo 9 chorai su 500 dainininkų. Bet garsiausiai lietuvių daina Amerikoje nusikambėjo 1939 m. rugsėjo 10 d. pasaulinės parodos metu New Yorke. Čia dalyvavo per 60 chorų su apie 3,000 dainininkų, kuriems vadovavo J. Zilevičius.

Chicagoje jungtinių chorų koncertų yra buvę 1920, 1928, 1930 (1000 dainininkų), 1933, 1934, 1935 (1,200 dainininkų), 1938, 1940, 1951, 1952 ir 1954 metais.

Yra buvę dainų švenčių ir kitose vietose. Naujosios Anglijos lietuvių pirmoji dainų šventė buvo surengta 1930 m. spalio 12 d. Bostone gražioj simfonijos salėj. Joje dalyvavo 10 chorų su 400 dainininkų. Vėliau tokių švenčių buvo Connecticut valstijoje — Thompsons,

Jauniems žmonėms čia mažą progą, mažai uždarbiai.

J. Stankus

Susirupinė rinkimais

VOKIETIJA

Artinasi bendruomenės rinkimai

Vakaru Vokietijos lietuvių bendruomenė ruošiasi Krašto tarybos rinkimams, kurie bus liepos 29 d. Bus renkama 15 Tarybos narių. Lietuvių bendruomenė veikia teisme registruotu statutu. Statutas nustato, kad b-nės tikslas — savitarpinė, socialinė ir kultūrinė globa bei parama. Kiekvienoje vietovėje, kur yra ne mažiau kaip 10 lietuvių, steigama b-nės apylinkė. Viso apylinkių yra 107. Kiekvienas Vokietijoje gyvenęs lietuvis ar lietuvių yra b-nės narys. Pilnateisiais nariais yra virš 18 metų amžiaus ir atlieka b-nės pareigas. Vietovės — mokėti Krašto tarybos nustatytą tautinį solidarumo įnašą. Dabar sutaukas, padėjo jam pasimokama po pusę DM per mėnesį. Apylinkės valdyba jo plauko žmonės sako, būna seniūnas neišsiginčius, mokėti turi teisę atleisti. Bet vykstant i Lietuvį Ailestieji, aišku, laikomi reikėjo jos nusikratyti ir pilnateisiais b-nės nariais. nusikratė, apsaukęs ją besuprantama, kad Krašto Tarybą rinkti gali pilnateisiais nariai. Rinkimams vykdyti yra Krašto tarybos išrinkta 5 narių komisija.

Kadangi b-nės tikslas yra atlikti labai bendrus reikalus — rūpintis lietuvių išlaikymu, švietimu ir kitais kultūriniais reikalais, o taipogi socialine globa, tai rodo, kad organizuotai bendruomenės daliai būtų galima eiti i rinkimus vienu kandidatų sąrašu. Organizacijų veikla labai daug — visos politinės partijos ir sąjūdžiai ir be to katalikų ir evangelikų bažnyčių sielovados tarnybos, Mažosios Lietuvos taryba, profesinės grupės, Moterų kult. draugija ir dar vietinės organizacijos. Dar yra Darbo ir sargybų kuopos prie kariuomenių. Jos irgi sudaro atjų dainos bus aukšto lygio, kad joms galės gėrėtis ne tik saviklė, bet ir labai išvinto skonio kitataučiai žinovai.

Dainininkas

DETROIT, MICH.

Socialemokratų konferencija

Suvažiuavusieji i SLA seimą socialdemokratų susirinko i savųjų reikalų aptarti. Laiką i vietą jie patys nustatys, susijūnoję su vietos LSS 116 kuopos valdyba ir jos nariais.

Ta pačia proga raginu visus gausiai dalyvauti SLA seime, kuris prasidės liepos 2 d. 9:30 val. ryto Statler viešbutyje, taip pat liepos 3 d. 7 val. vak. rengiamame pokylj i liepos 4 d. gegužinėj.

Seimo komisija prašo visus turinčius tautinius kostiumus moteris jais pasi-puosti.

B. Keblaitienė

Kiekvienam žmogui reikia paguodos, kaip druskos sriubai.

Albanų posakis

gonių ir senų, nes jauni ir sveiki išvažiavo (išemigravo), bet visgi si b-nė yra arčiau Lietuvos vartų ir jai itin reikia laikytis vieningai. Jai kreipiamas dėmesys iš įvairių pusių.

Dabar laukiame rinkimų komisijos paskelbto Krašto tarybos kandidatų sąrašo. Jau prasidėjusi rinkiminė propaganda pagyvės.

J. G.

URUGVAJUS

Komunisto žmoniskumas

Montevideo gyvena rokiškietis Juozas Jesinevičius. Jis garbino Staliną ir kartu su būriu kitų jam panašių išvyko i Lietuvą.

Jesinevičius Lietuvoje buvo palikęs žmogų, bet čia jis gyvena su kita moterimi, kuri jam atidavė savo solidarumo įnašą. Dabar sutaukas, padėjo jam pasimokama po pusę DM per mėnesį. Apylinkės valdyba jo plauko žmonės sako, būna seniūnas neišsiginčius, mokėti turi teisę atleisti. Bet vykstant i Lietuvį Ailestieji, aišku, laikomi reikėjo jos nusikratyti ir pilnateisiais b-nės nariais. nusikratė, apsaukęs ją besuprantama, kad Krašto Tarybą rinkti gali pilnateisiais nariai. Rinkimams vykdyti yra Krašto tarybos išrinkta 5 narių komisija.

M. Krasinskas

Vienoj New Jersey valstijoj automobilis yra daugiau negu visoj Afrikoj.

MAMA SU DUKRELE

Vandenių paukščių — flamingo mamytė su savo dukrele Healeh parke, Miami, Fla. Flamingo yra "nekučūringi" paukščiai ir temęsta veistis laukinėse salygose, bet šitas parkas jiems patinka ir jie čia per vaikus. Šį pavasarį jų čia išsiperėja apie šimtą galvų.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigų prašome siusti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Remkite Modernią Lietuviską Vaistinę
IDEAL PHARMACY
29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siusti vaistus su apmokėtu mui-tu i Lietuvą ir i visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalaujami Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, valdolo ir nuo reumato ampulių. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą i 10 dienų, o i Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mums gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums sveikatos reikalais.

VYTAUTAS SKRINSKA
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, ri. Kožnas kunigas nori Maiki! —Sveikas, tėve! Kas gir-
dėti? —Aš, vaikle, girdėjau, kad Amerikon rengiasi at-
važiuoti Maskvos pedlio-riai. Ar tas gali būti tei-
sybė? —Apie kokius "pedlio-rius" tėvas kalbi? —Apie Chruščiova ir
Bulviną. —O kodėl tėvas vadini juos "pedlioriais"? —Todėl, kad jie važinė-
jasi po sietą ir pedliavoja komunizma. Ar tu nežinai, kada jiedu atsibalados Amerikon? —Ar tėvas norėtum su-
jais pasisveikinti? —Ne, vaikle; aš norėčiau surengti prieš juos protestą.
kam laiko Lietuvą atskirtą nuo svieto. —Nesiskubink protestuo-
ti, tėve, nes gali būti, kad netrukus turėsi kalbėti po-
terius už jų sveikata. —Ar tu suvarijavojai? —Visai ne, tėve.
—Maiki, aš tau pasaky-
siu, kad greičiau visa pekia užsais, negu aš už tuos gal-
varėzus poterių kalbėsiu! —O jeigu klebonas lieps kalbėti? —Bet kaip jis galėtų man-
tokį kreizi daiktą liepti? —Tas gal paaiškės vė-
liau, tėve, tuo tarpu galima pasakyti tik tiek, kad yra ruošiamas dirva Maskvai su
Vatikanu sūsiibičiulauti. Taigi galimas daiktas, kad ir pragari dar teberūkstant
tėvas turėsi už tuos "pedlio-rius" rožančių kalbėti. —Bet aš, vaikle, nesu-
prantu kaip tas galėtų būti. —Aš žinau, kad tėvui sunku
tokius dalykus su-
prasti. Bet yra žmonių, ku-
rie popiežiaus politiką su-
pranta labai gerai. —O kokia ta politika? —Ta politika yra tokia,
tėve, kad popiežius nori gauti daugiau laisvės savo kunigams komunistų šalyse.
Pats Vatikanas kol kas at-
virai šito neskelbia, bet kiti jau pradėjo apie tai kal-
bėti. —Kazin, Maiki, ar tik nebus čia kokios pletkos? Kiek aš suprantu, tai dva-
siškas stonas laisvės nen-

PRANCŪZŲ UŽSIENIO MINISTERIS AMERIKOJE

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Č. Pincau lan-
kėsi Amerikoje ir tarėsi su Washingtono vyriausybe dėl
įvairių klausimų. Dėl daugelio dalykų susitarimo nepri-
eita, bet pasitarimai skaitomi nusisekę.

Juodoji upė

Kiekvienam paukštelui kriausė, per Girdiskio dir-
mielas savas lizdelis, kiek-vonus ir lygius laukus, per
vienam žmogui brangi taKeciorų pavarkėlį, Puške-
veita, kurioj gimė, vaikys-
vičiaus-Kulvinco eglyną-
tės dienas praleido. Miela ir i Katino ir Navieko pusdva-
man gimtąjį kampelį pris-
minti, o visų pirma tos apy-
pašonę, prieš Stakėnų vien-
linkės Juodąją upę, kuri kiemį i Pažareko-Rimavi-
man anuomet atrodė kaip
čiaus pirtį.

Ties ta vieta i Juodąją
išilieja Geležėlis, kuris tan-
kia patvindamas ateina iš
gilių didelių miškų, slėnių
nuo Laukiskų, Genetinių,
Alancų, Kazimiravos.

Tie slėnynai eina dviem
kryptimi. Viena i Raguvos
pusę, i prasidedantį Nevėžį
nuo Praščūnų, Levaniškio
ir Užunevėžių kaimų nuo-
teklio, Raguvos - Raguvėlės
link, i Panevėžį.

Antrąją kryptimi miški-
niais slėniais, brastomis ir
daubomis pasiskleidžia ties
Gelažių kaimu, atsibėgėda-
mi iš Anitavos dvaro trakų
ir vyksnių pievų įvairių
pelkynėlių, ypač pavasa-
riais ir rudensiais patvinsta
ir pripildo Juodosios aruo-
dą.

Gelažių kaimo slėnys-
savotiškas. Jis poros varstų
(kiek daugiau negu mylia)
pločio ir apie 7 ilgio pra-
slenka pro mano gimtinę-
Girdiskį, pro "Majaką", i
Karvedžių sodžiaus gany-
klų pašonę. "Pragono" gale
tilto pašonių maurų dum-
blyne raizgosi vijūnai ir pi-
na busilų-gužnių, kurie čia
randa daugybę varlių.

Toliau Geležėlis traukia
Cemnolankio pamiške, per
Pažareko-Rimaviciaus pie-
vas-"teletninką" iki vėlos
pašonės ir subėga i Juodąją
upę.

Sesenių laikų žmonės
sakydavo, kad Gelažių kai-
mas ir Geležėlis pavadinti
tais vardais dėl to, kad šioj

Vadoklių dvare nuo senų
laikų buvo vandens malū-
nas. Čia buvo ir visoj apy-
linkėj žinoma vėlykla, kuri
suveidavo milus, milėlius
ir cerkasus.

Pavasario ir rudens po-
tvynių metu malūno užtvan-
dvarą nukrito bomba iška
reikėdavo atidaryti ir
Amerikos rapleno. Nu, tai
vandenį nuleisti, o vasaros
kam jam reikėtų dar dau-
metu, vandeniui išdžiūvus,
glaui skarby? Juk i dangų
niekas su savim skarbų ne-
gali pasiimti.

Tas yra tikra tiesa, tė-
ve. Popiežius neturėtų tur-
ty krauti. Bet tiesa nėra
jokia riba godumui. Kuo
daugiau kas turi, tuo dau-
giau nori. Juk ir Hitleriui
daugiau žemių nereikėjo;
o betgi kuo daugiau gavo,
tuo daugiau grobė. Tas pats
dabar yra su Maskva. Kad
šitas grobimas geriau sekty-
si dabartiniai Maskvos bo-
sai pradėjo ir savo taktiką
keisti. Jie sako, kad iki šiol
visas sunybes darę Stali-
nas. Dabar jau būsią kitaip.
Kadangi komunizmui griež-
tai priešinasi katalikų dva-
siškija, tai Maskva pradėjo
šypsotis ir i Vatikano pusę.
Ir naujas Lietuvos vyskupas
jau pasakė Italijos laikraš-
tininkui, kad tarp Vatikano
ir Sovietų Sąjungos gali bū-
ti sudarytas vadinamas
"konkordatas". Jeigu tokia
sutartis bus padaryta, tai
tarp katalikų ir komunistų
prasidės švelnesni santykiai.
Dėl to aš ir pasakiau, kad
tėvui gali dar tekti už Chru-
ščiova ir Bulganiną pote-
rius kalbėti.

—Maiki, tu čia apskai-
galvą. Vėčiau eik namo, o
aš noriu vienas pamislyti.

Tuo ruožu Juodoji, užsi-
rietusi tartum važio pava-
ža, kunkuliuodama bėga
stipria srove, išplaudama
amžių giliai žemėj palaido-
tą ažuolų liekanas, iš kurių
žmonės dirbo pustyklės ir
kitus daiktus.

Sriauiniai bėgdama pro
šalį Stumbrių balą, pasiė-
musi jos vandenį, Juodoji
keliauja Karvedžių sodybų,
dirvų ir laukų link, vėl su-
griebdama Karvedžių mė-
lynų uogu raisto žlungantį
vandenį, Stumbrių milžinų
kapelių pakraščiu ir Karve-
džių pakluonių balelės nuo-
taka, i Kazelio užupio pa-

apylinkėj esą buvę rasta
geležies.

Tarp Jotainėlių ir Karve-
džių kaimų yra kitas ypa-
tingas slėnys, kuriame bu-
vo aliejaus ir geležies rū-
dos pėdsakų. Iš žemės išsi-
sunkęs aliejus, plūduriavo
viršum vandens pasisklei-
dęs, aplink nei žolė, nei
vyksvos, nei krūmynojai ne-
augdavo.

Iš to pelkyno ties Jotai-
nėlių kaimo galu nuo Kar-
vedžių pusės, ties burtinin-
kės Balakauckienės - Ulie-
nės pakrūmės viensėdžiū
riebaluotas vanduo subėga
i Juodąją upę. Tas pelkiš-
kas slėnys vadinasi Garu-
tas. Jis telkšodamas per ap-
skritus metus, savo drėgme
rytais ir vakarais sukeldavo
didelę miglą. Tai pempų-
ančių, tilvikų rojus.

Nuo Klebonų ir Vyplių
kaimų pusės ant Garunto
kranto buvo didelė plytinė.
Iš jos plytų pastatyta ir gra-
ži, didelė Ramygalos baž-
nyčia.

Toliau Juodoji upė teka
išilgai Naujosios kaimų. Čia
per ją ties kiekvienu kiemu
buvo tiltas, tiltelis, tiltukas,
ar lieptas ir lieptelis. Iš šio
kaimo išėjusi, ji per laukus
driekiasi vietomis tiesiai,
arba susilenkdama kaip
piautavas ar didžiulis drig-
nės ratas, gurguluoja tarp
Grigalių ir Jotainių kaimų
tarplaukių ir traukia i piet-
vakarius vis platesnė ir gi-
lesnė.

Ciurlendama pro Kruopi-
nės vilnų karšyklą, pro Juo-
saičio dvarėlį i didponio
inž. Zavišiaus dvarą, ji su-
lėtėja ir kerta Lietuvos se-
novės bajoro Goštauto-Je-
sikevičiaus derlingą dvaro
žemę. Čia ji dar gilesnė ir
žilvyčiais apaugusi.

O kiek joje visokių žuvų,
žuvelių — kuojų, pungžliu-
kų, žemgraužių, ešerių, ša-
palų, lynų, lydekų, karosų,
vėžių, vėgelių ir pyplių.

Goštauto - Jesikevičiaus
dvaro lauko gale Juodoji iš-
silieja i didžiulius pelkynus
ir stieprus, kur tegali ieiti
tik gulbės, žąsys, gervės ir
antys. Ten paukščiai laisvai
ir saugiai gyvena ir be bai-
mės vaikūs peri. Mat, čia ir
medžiotojas negalėjo nosies
įkišti. Ir žiemos metu šių
pelkynų kai kurios vietos
neužšąla.

Anoj pelkyno pusėj už
stieprių ištektanti upė nubė-
ga ir susijungia su Nevėžiu,
abi kartu nuplaukia i Ne-
muną ir su juo i Baltijos jū-
rą.

Tokia buvo Juodoji prieš
daugiau kaip 40 metų. Šian-
dien ji gal jau kitokia, nes
per tą laiką daug upių ir
upelių buvo nusausta. Jų
vagos išlygintos.

A. J. Jokubaitis

PETRAS BŪTĖNAS

Rytų galindai

Tęsinys

Goreliškiei vietovė Pilkainio (Pilkainio) aps.,
1938 m. pavadinti vok. Ebenwaldē (Sen. Liet. Enc. IX
t. 51, 29 eilutė iš viršaus); Analizė: Gor-el-išk-iai.

Gorija durpynas Mariampolės aps. Kazlų Rūdos
vls. Analizė: Gor-ij-a.

Goriškė vsd. Šiaulių aps. Padubysio vls. (ligi
1930. II. 1 Kurtuvėnų vls.), 2,5 km. nuo Padubysio mstl.
Analizė: Gor-išk-ė.

Goriškiai kaimas Šiaulių aps. Šiaulėnų vls. Ana-
lizė: Gor-išk-iai.

Gorupis, arba Gorpis. Gor + up-is, Gor-p-ys,
kur žodžio upė šaknis up- redukovosi ligi prie balsio
p; lygiai tokių pat kalbos reiškinį vietovardžiuose yra
ir daugiau; net yra Šlezvigo - Holsteino provincijoj,
Danijoje ir kitur. Gorupis yra Lėvens (Mušos deš. - p.
it.) kair. įtakas, Panevėžio aps. Subačiaus vls.

Agariniai kaimas Šventėžio vls.; Agarinis
ežeras Dusetų par. ir Tverės par. Analizė: A+gar-
in-iai, jei ne Ag-ar-in-iai. Agarys (bot.) (K. Būga
Liet. k. žod. 16 psl.), agaras "vandeninis riešutas
(Trapa natans) LKV".

Sanžyla žr. Sož'.

Sietun' (greičiausiai irgi) Maskvos deš. - v. įta-
kas Maskvos mst. pietvakarių šone. Mūsų yra Sietuva
upė, Sietas ežeras, Sietuva—Mūšos gilus tarpas ties
Zidonių kaimu, vakariau augščiau Švobiškio bžk. Bir-
žų aps. Joniškėlio vls.; sietuva "gili vieta upėje, gy-
lė, taip pat gilūs verpetai upėje".

Sirinčia žr. Striača.

Skoba rus. iš žodžio skubus upėvardis rytų ga-
lindų srityje, anot M. Wasmerio, esąs baltiškas (M. Al-
seikaitė, Kūryba 2 nr. 1944 m. 110 psl.). Šaknis Sk o b-
mūsų būtų Sk a b- ir Sk a p-, ir galima palyginti kad ir
šiuos Lietuvos vietovardžius (kitus ir iš asmenvardžių):
Skabeikiai 3 kaimai, Skaborai k., Skabučiai k., Skapiš-
kis mstl. ir gšt., Skaptotai vsd. Rokiškio aps. Skapiš-
kio vls.

Sož' rus. "Sožis, -ies" upė teka nuo Smolensko
(Dniepro augštupio kair. - v. krante) mst. i pietus ly-
giagrečiai su Dniepru: 120—100—90—50 ir mažėjant
tarpo kilometrams tarp tų abiejų upių; pratekėjusi pro
Gomelio (Homelio) miestą, turėdama 320 km ilgio. ne-
trukus įteka i Dnieprą iš kair. - r. šono. K. Būga Daugu-
vos, Dniepro ir Sožies augštupius priskiria lietuvių-lat-
vių protėviams. "Lietuvių-latvių senosios tėvynės rytinė
siena vestina yra ne dešiniuoju (TŽ I 44), bet kairiuoju
Sožies paupiu, nes protėvių sritin įeina net ir Ostro
(rus. Oster) upė. Praplėsti protėvių rytinę sieną ver-
čia mane P. Maštakovo surinktieji upėvardžiai (Spisok
riek Dnieprovskogo bassejna SPB. 1913)" (K. Būga TŽ
II 1924 m. 114 psl.), ir jis iš ten išima tam reikalui šiuos
upėvardžius: Lučesa, Četovka, Krunka, Liamna, Stria-
ča, Uznyč ir Voučesa. Svarbu pažymėti, kad Sožies žio-
tytis yra ties Pripeties (Dniepro deš. - v. it.) ištisine va-
ga, taigi ties Pinos balynu, i pietus ligi pačių Pripie-
ties žiočių dar esant 90 km. o i pietryčius ligi baltų pie-
tinės ribos ties Černigovo (Desnos, Dniepro kair. - r. it.,
deš. - v. krante) mst. 50 km.

Sož' upėvardis ar tik neturėtų atitikmenų ir Lie-
tuvoje, pvz. Sanžyla, turbūt, San-ž-yl-a, upelė, dabar
perkasas, jungiantis Lėvenį (Mūšos deš. - p. it.) su Ne-
vėžiu ties Berčiūnų vasarviete, 8 km i vakarus nuo Pa-
nevėžio mst.; Sužionys, turbūt, Su-ž-ion-ys, bžk. i
pietryčius nuo Giedraičių mstl. Jei taip būtų, tada San-
su-ir rus. So- būtų priesagos.

Sožies upyno baltiškamū pripažindamas, K. Būga
tuo patim įrodė, kad visas Dniepro augštupys net ligi
Pinos-Pripeties balyno, kaip ir Dniepro—Sožies tarpas,
slavų dar nebuvo gyvenamas. Tai ir patys tyrinėtojai
slavai žino ir pripažįsta. Kadangi Pinos-Pripeties baly-
nā iš rytų pusės nuo slavų atitveria Dniepras su Sožimi,
kur baltų gyventa, ir, antra, kadangi to balyno vakarų
pusėje per Baltvyžio girią bei jos sritį ir mažiausiai ba-
lyno šiauriniame šone pasitaiko baltiškųjų vietovardžių
("Lietuvoje" 1 nr. 1952 m. 53 psl. įdėtasis slavisto M.
Wasmerio baltų tautų ir kalbų paplitimo priešistoriniai
ir dabartiniai laikais žemėlapis iš baltų teritorijos aiškiai
išskiria visą Baltvyžio girios plotą, suprantama, jį sla-
vams nuskirdamas, nors tai ir nuo Bugo i šiaurę, tartum
kokia tiesia linija reikalą pateisindamas)—tai privalo-
me teigti, kad Pinos-Pripeties balyno visa šiaurinė pusė
ligi Pripeties vagos, taip pat ir Baltvyžio giria ligi Bugo
yra buvę vien baltų kontrolėje, ir tai žymėti nelyginant
"nė kieno žeme", atrodo, jokio gyvo reikalo nebūtų. M.
Wasmerio žemėlapis ir kitose vietose baltų žemės gero-
kai, o vietomis net ir labai nusuka.

Beje, patys istorijoje žinomi rytų galindai nuo So-
žies augštupio dar toli i rytus ir i žiemryčius.

LENGVAS BUDAS
ISMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trum-
pa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvu-
linų, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pava-
dinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikal-
bėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkeliu, prie
darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas dak-
tarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviš-
kai ir angliškai, ir kaip jis anglų taramas. Yra
lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviš-
kai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:
Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Paraginkim savo pažįsta-
mus užsisakyti "Keleivį".
Kaina metams \$4.

MOTERŲ SKYRIUS

Laiškas iš Tolimų Rytų

Mūsų skaitytojas A. K. nadoje neseniai gavo laišką iš savo sesers, iš Tolimųjų Rytų. Kadai jį ūkininkavo Lietuvoje, o dabar gyvena Sibiro pakraistyje, prie Vladivostoko. Laiške sako:

"Aš jūsų sesuo ir mano sūnus Pranas sveikiname iš Tolimųjų Rytų krašto tave, brangus broliuk, broliene ir jūsų sūnelį. Labai nustebau, kai jūsų laiškelis mane surado. Aš taip, broliuk, esu nuskriausta, palikau viską, ir namelius, patekau Tolimųjų Rytų kraštą. Netekau savo mylimo vyro, kurį turėjau palaidoti juodojo žemelėje ir atsiskirti amžinai. Tai jaučiamės, broliuk, biedni našlaičiai, nebeturėdami papuniuko. Rodos, aptemo visas pasaulis dėl mūsų. Turėjo gulėti svetimam krašte, mus palikti vienus. Taip skaudu, kad neturiu kam padėjuoti. Toli esu nuo savųjų, o sūnus, palikęs pas Juozą, pabaigė gimnaziją ir pateko į armiją. Taip jo šėsi metai nemačiau. Dabar yra Stalingrade. Nebeteko pamatyti papuniuko. Vis tikėjosi pasimatyti, o dabar išblaskė kaip paukščius iš lizdo.

"Tu, brangus broliuk, ir broliene, atjauciat mane, rūpinatės ir stengiatės padėti. Man nereikia nieko, mums svarbiausia jūsų žodeliai, kurių aš sulaukiau šiomis dienomis. Ačiū už tavo gera širdį, kad nori mum padėti. Turiu, broliuk, daug ką pasakyti, bet negaliu ir taip nežinau ar paimsi šį mano laiškelį. Prašai parašyti kokia mano šeima. Vyresnysis jau 21 metų, jį tik iš fotografijos žinau, kitas jau 19 metų, aukšto ūgio. Parašyk, brangus broli ir broliene, ka veiki, tavo Adolfas turbūt irgi suaugęs ir turbūt išėjęs mokslo. Parašyk greitai laiškelį, nes noriu žinoti ar gavot šį mano laišką!"

Graudus laiškas iš Sibiro. Atskirti nuo savųjų, nesako kaip verčiasi: kankinami ilgesio, labiausiai brangina ryšį su savaisiais. Sūnų sakosi pažįstanti tik iš fotografijos, nesimatė 6 metai, matyti, išvežant tėvus, liko dos, aš nebūčiau kuo aš esu. nepaimtas ir baigė gimnaziją Lietuvoje. Bet "Tarybų tėvynė" plati ir jaunikaits atsidadė Stalingrade!

Nebukime šykštūs

Viena mano pažįstama neseniai susirgo ir aš ją lankydama, nunešdavau pasikaityti "Keleivį", kad per daug nenuobodžiautų. Kelias savaites iš eilės lankiau, ir ji įprato su kiekvienu apsilankymu laukti laikraščio.

Po kiek laiko sutinku ją gatvėje jau pasveikusią. Patikėjo už laikraštį ir paprastai toliau atnešinėti, girdi, patinka skaityti.

"Brangioji", sakau aš, "jeigu patinka, kodėl neužsirašai? Ir man nereiks nešioti, ir pati turėsi šviežias naujienas!" Juk vienas dalykas yra laikraštį skolinti ir skaityti, kitas dalykas jį užsiprenumeruoti ir tuo paremti jį. Jeigu tie, kurie jį mėgsta, jo nerems, tai kasgi tuomet jį remis?

Mūsų žmonės mėgsta pasigirti, ką jie Amerikoje "užgyveno": ir namus, ir "karus", ir vaikus, ir mokslus išleido, bet kai paklausai, ar skaito lietuviškus laikraščius, tai, sako, neturi pinigų užsirašyti, gal atneši pasiskaityti! Štai tau ir turta užgyveno—visą amžių dirbo, o kai reikia dešimtuką laikraščiu išleisti—tai neturi pinigų! Ką aš sakau, nereikia nė dešimtuko per savaitę. Juk "Keleivis" kainuoja tik \$4.00 metams, o jei per savaitę atidėsi per dešimtuką, tai gausi ne \$4 per metus, bet \$5.20. Matyt, čia ne pinigų klausimas bet šykštumo. Už dyką visi mes mylime skaityti, bet kai reikia nors centą primokėti, tada kai kas sako kam mum toji spauda! Perbrangu!

Anelė Liutkuvienė

Jei aš necenzūruočiau spaudą, aš nebūčiau kuo aš esu. Imperatorius Napoleonas I.

MOTINOS VIETA YRA NAMUOSE PRIE ŠEIMOS

Neseniai Bostone lankėsi teisėjas iš jaunuolių teismo Anglijoje ir taip pat teisėjas iš tokio pat teismo Los Angeles, Calif. Jie kalbėjo apie jaunuolių plintantį kriminalizmą ir pareiškė labai panašius minčių.

Los Angeles teisėjas, pasiremdamas savo ilga praktika, pasakė, kad daugelis motinų, turinčių mažamečius vaikus, eina uždarbiauti ne todėl, kad šeimai trūksta duonos, bet todėl, kad nori greičiau išmokėti skolą už naują automobilį, už gražesnius namus ir kitokių prašmatnių, bet nebūtinus, reikalus.

Anglų teisėjas priminė, kad moterys, norėdamos višame kame susilyginti su vyrais, užmiršo vieną svarbią dalyką, būtent, kad jos vienu atveju visuomet stovėjo aukščiau už vyrus, tai yra: tada, kai buvo motinos, gimdytojos ir namų siela. Ištekėjusios moterys ir motinos dažnai nori dirbti ne todėl, kad reikia pinigų, bet todėl, kad dirbdamos kaip ir vyras, jaučiasi esančios geresnės, negu būdamos tik motinos.

SEIMININKEM

Vėsi sriuba iš slyvų

seši puodukai slyvų
1 puodukas cukraus
3 gvaizdikai
župsnelis cinamono
1 puodukas grietinės

Paimk šešias stiklines gerų slyvų, užpilk vandens, kad apsemtų ir virink uždengta puode, dažnai pamaišydama, kad nepri-
"karus", ir vaikus į mokslus išleido, bet kai paklausai, ar skaito lietuviškus laikraščius, tai, sako, neturi pinigų užsirašyti, gal atneši pasiskaityti! Štai tau ir turta užgyveno—visą amžių dirbo, o kai reikia dešimtuką laikraščiu išleisti—tai neturi pinigų! Ką aš sakau, nereikia nė dešimtuko per savaitę. Juk "Keleivis" kainuoja tik \$4.00 metams, o jei per savaitę atidėsi per dešimtuką, tai gausi ne \$4 per metus, bet \$5.20. Matyt, čia ne pinigų klausimas bet šykštumo. Už dyką visi mes mylime skaityti, bet kai reikia nors centą primokėti, tada kai kas sako kam mum toji spauda! Perbrangu!

Rubarbų pudingas

Rubarbai yra pigūs ir sveiki valgyti. Dabar, kai jų sezonas, šeiminkės turėtų vartoti juos pyragams, desertams ir pan. Čia receptas lengvo pudingo, ypač tinkancio karštomis dienoms.

Paimti:

3 puodelius sukapotų rubarbų
2 puodukus duonos trupinių arba "cornflakes"
1 puodukas cukraus
1 orančio žievelė ir sultis
Žiupsnelis malto cinamono
Žiupsnelis muskatinio riešuto (nutmeg)
2 šaukštus sviesto
1/4 puodelio vandens

Duonos trupinius (ar cornflakes) sumaišyk su cukrumi, cinamonu, muskatiniu riešutu, įtrakuok orančio žievelę ir užpilk istirpintu sviestu. Sumaišyk gerai ir į riebalais išteptą pudingo formą sudėk sluoksniais duonos trupinius ir vaisius, taip kad ant viršaus būtų duonos trupinių košė. Apmieš arencio sultimis ir vandeniui ir uždengus kepk 45 minutes. Po to atidėnk ir dar pakepk, kad pluta parustų.

1900 metais Jungtinės Amerikos valstybės automobilį parduota 4,000, o 1955 metais 7 milijonai.

Parodyk, ką tu skaitai, ir aš pasakysiu, kas tu esi.

SAVO JUOKAIS RAMINO KELEIVIUS

Komikas Red Skelton su visa savo šeima skrido iš Los Angeles į Hawajus. Nuskritus 560 mylių, sugedo lėktuvo motoras ir lėktuvas turėjo grįžti atgal. Žinoma, keleivių tarpe kilo didelis sumišimas, bet Skelton savo juokais sugriebė juos nuraminti.

GYVIESIEMS

Mūsų žaizdos kaskart naujos, mūsų dainos kaskart kitos.

Širdį gelia, dvasią kelia.

Tulpės krauju nudažytos puošia mūsų klaukų kelią.

Užkit, liepos! Gauskit, eglės! Nors pakirstos, nors išvirte.

Mes kovoti nepasėjom.

Nors mums priešas skelbia mirtį—gauskit, eglės, — mes gyvenam!

Skaudu tai, kad prieblandoje nepažindami viens kito

priešui ranką — draugui kardą tiesi kartais mes išdirjam.

Laukim saulės, laukim ryto,—kol krūtinėj kraujas verda,—mes nežūsim, nors suklystam.

Skaudu tai, kad vėtros staigios ardo pamestus gėlynus ...

Skaudu, skaudu atsiminus, kaip kardai krūtinėn smeigias ...

Bet užmirsim, kai išgirsim ankštą rytą griausmo aidus.

Šypsančius lavonų veidus mes užmirsim ...

Kol krūtinėj verda kraujas,—dienos mums nesukaitytos!

Mūsų žaizdos kaskart naujos, mūsų dainos kaskart kitos!

K. Binkis.

Naujausios knygos

NEMUNO SŪNŪS, parašė Andrius Valuckas. Idomus romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo. Idomi atvaizduotas tas įvykis, apie kurį dabar mažai kalbama. Pirmo dalis, 280 psl. kaina ... \$3.00.

NEMUNO SŪNŪS antroji dalis, 426 psl. \$4.00.

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS, vertė St. Vainoras ir V. Civiškas. 15 idomiausių pasakų iš visame pasaulyje žinomų Brolių Grimų raštų. Puiki dovana vaikams. \$3.00.

ZEMĖ DEGA, parašė Jurgis Savičkas. Atsiminimai iš 1939-1945 metų, kuriuos autorius, rašytojas ir diplomatas, praleido Prancūzijoje, prie Italijos sienos. I-a dalis 453 psl. \$4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė Ieva Simonaitytė. Idomus romanas iš Mažosios Lietuvos gyvenimo ir Klaipėdos atvadavimo. 228 psl., kaina \$2.50.

JŪRININKO SINDBAD NUOTYKIAI. Nepaprasti, kaip jie surašyti knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Ilustruota, puiki dovana jaunimui. psl 108, kaina \$2.00.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"

636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasauly yra 51 miestas, kuriuose gyvena daugiau nei vienas milijonas gyventojų.

ANDRIUS VALUCKAS

Motinos skausmas

Našlė Ona buvo žinoma visai mūsų gatvei, nes ji ėjo valydama namus, skalbdama baltinius, taisydama rūbus, saugodama mažus vaikus, kad tik jos vienturtis sūnelis Jonas galėtų mokytis, galėtų žmoniškiau apsirengti, kad jam nereikėtų rausti iš gėdos nuo savo draugų gimnazijoje. Tai buvo gražiai nuaugęs geltonplaukis vaikas, labai darbštus ir gabus mokinys, kuris suspėdavo paruošti pamokas padėti motinai ir dar eidavo pats uždarbiauti ruošdamas mažiau gabius, turtingų tėvų vaikus. Motina ir sūnus niekad neturėjo laiko kalbėti vienas kitam apie meilę ir atsidavimą vienas kitam, nes tam nebuvo nė reikalo.

Jonas labai susidraugavo su gimnazijos draugu Feliksiu, kurio tėvas dirbo vienoj knygų leidykloj, o motina mokė kitoje gimnazijoje. Feliksas sunkiai virškino matematiką ir jam Jonas padėdavo paruošti matematikos pamokas. Tėvas neturėjo laiko, motina galėjo jam padėti, bet samdė Joną, nes norėjo tam gabiam ir simpatiskam vaikinui pagelbėti. Jie taip suprato vienas su kitu, kaip vienos šeimos vaikai.

Vieną dieną Feliksas susirgo plaučių uždegimu ir jį teko išvežti ligoninėn. Atspėjamu laiku Jonas jį lankė, ramino, pasakojo jam apie gimnaziją, o pradėjus jam sveikti skubėjo vėl ruošti apleistas pamokas, kad jis neatsilikytų prieš artėjančius metinius egzaminus. Vieną dieną Felikso motina sunegalavo, persisaldė, ir negalėjo atlinkyti savo sūnaus, tėvas taip pat buvo užimtas, tad Jonas vienui vienas nuėjo lankyti savo draugo. Ten jis užsisėdėjo ilgiau, nes gydytojui leidus galėjo palikti ir po lankymo valandų pamokoms ruošti, o kada apsižiūrėjo, tai pamatė, jog jau tikrai vėlyvas laikas. Jonas išsiskubino namon, bet prisiminė turįs pranešti Felikso tėvams apie jo stovį.

Felikso motiną jis rado sarguliuojančią, bet dar telaukiančią iš jo žinios. Ji apsidžiaugė pamačiusi Joną, klausinėjo jo kiekvienos smulkmenos ir Jonui teko pasilikti gan ilgai, girkšnojanč kava. Jis ramino Felikso motiną, aiškino, kad nėra jokio pavojaus sūnus jau pasveiko, bet dar turi pasilikti keletui dienų, kol atgaus prarastas, dėl aukšto karščio, jėgas. Jis jai nesakė, kad dar tebėra pavojus atkristi, bet kam gązdinti motiną tuo, ko gali visai nebūti? ...

Jiems besėdint paskambino Felikso tėvas ir pranešė, kad pareis vėliau, nes sutrukdė ilgas posėdis aptariant su komunistų partijos atstovais, naujos valdžios primestais leidykli, leistųjų knygų planą. Felikso motina buvo kiek nerami, tokie neaiškūs laikai, ir Jonas pasisiūlė pasilikti, kol grįš vyras.

Vyras sugrįžo vėlai, jau po dvyliktos, visas susinervinęs ir išsisėmęs, bet tylus kaip žemė. Seniau jis pasidalydavo su žmona visais savo leidyklos planais bei rūpesčiais, bet tie laikai senai praėjo, nes net ir leidyklos reikalai skaitėsi slapsti, niekas apie juos neturi žinoti. O kad jam širdis buvo pilna rūpesčių ir pykčio, tai žmonai nereikėjo nė sakyti, jį tuoj pastebėjo iš jo štemptų raukšlių kaktoje.

Jonas jau ruošėsi eiti, kai kaž kas pasibeldė prie durų. Visi nustebo ir išsigando: kas gali lankytis tokiu vėlyvu laiku? Vyras nuėjo pasiteirauti prie durų ir iš ten išgirdo atsakymą, jog atėję draugai skubiu reikalu. Jis norėjo jau atidaryti duris, bet žmona pasipriešino, tegul tie draugai palaukia dienos šviesos, nes gali būti lėšikai, tokių atsitikimų esą būvę. Jiems delsiant pasigirdo už durų triukšmas ir šautuvų būožių smūgiais buvo durys išverstos. Motina šoko prie telefono, bet jis buvo jau išjungtas.

(Bus daugiau)

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio proga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, labai gera! Kad visos dukrelės būtų tokios geros ir savo mamytėms užrašytų 'Keleivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriuje, skaitau kitus idomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiū, dukrelė, ačiū!"

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų mamytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway. So. Boston 27, Mass.

New York'e įvykusiose siuvėjų varžybose Florenle Doss iš Portland, Ore., laimėjo dovaną \$25,000 už jos sugalvotą ir pasiūtą moterišką eilutę. Kairėj jį laiko rankoje gautą čekį. Greta jos stovi ir laiko čekį gavusi antrą dovaną—\$10,000 siuvėja. Šonuose modelės, apsirengusios dovanas laimėjusias eilutes.

